

Dosarul nr. 2r-916/18

Instanța de fond: Judecătoria Orhei, sediul Central – V. Cupcea

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Pahopol, V. Negru, A. Bostan

DECIZIE

28 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Tatiana Vieru

Victor Burduh

Maria Ghervas

examinând recursul, declarat de către Alexei Manole,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Dumitru
Chihai împotriva lui Alexei Manole cu privire la repararea prejudiciului material,
moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 28 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin
care s-a restituit apelul depus de către Alexei Manole,

constată:

La 20 octombrie 2014 Dumitru Chihai a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Alexei Manole cu privire la repararea prejudiciului material,
prejudiciului moral și cheltuielilor de asistență juridică.

Prin hotărârea din 09 noiembrie 2017 a Judecătoriei Orhei, sediul Central a
fost admisă parțial acțiunea lui Dumitru Chihai. S-a încasat de la Alexei Manole în
beneficiul lui Dumitru Chihai prejudiciul material în sumă de 1 916, 23 lei,
prejudiciul moral în sumă de 2 000 de lei și cheltuielile de asistență juridică în
mărime de 2 500 lei. În rest, pretențiile s-au respins, ca neîntemeiate. S-a încasat de
la Alexei Manole în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 250 de lei. (f.d.
57, 60-62).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 10 noiembrie 2017
Alexei Manole a contestat-o cu apel nemotivat, solicitând admiterea apelului,
casarea hotărârii instanței de fond. (f.d. 59)

Prin încheierea din 18 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat
curs cererii de apel depuse de către Alexei Manole, acordându-i un termen pentru a
prezenta apelul motivat și să achite taxa de stat în sumă de 187, 50 lei până la data
de 06 februarie 2018, ora 13:30, fiind preîntâmpinat despre posibilitatea restituirii
cererii de apel în cazul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel. (f.d. 67-68)

La 01 februarie 2018 Alexei Manole a înregistrat o cerere, prin care a solicitat
amânarea examinării cauzei, din motive de sănătate. Concomitent, apelantul a

anexat ordinul de încasare a numerarului nr. ONON-F100 din 30 ianuarie 2018 în sumă de 187,50 de lei. (f.d. 73, 126)

Prin încheierea din 06 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a prelungit termenul de procedură pentru înlăturarea neajunsurilor indicate în încheierea din 18 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și anume pentru depunerea apelului motivat până la următoarea ședință de judecată – 27 februarie 2018, ora 13:30. (f.d. 76 - 77)

Prin încheierea din 27 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de către Alexei Manole, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel privind prezentarea apelului motivat. (f.d. 82, 83-85)

Nefiind de acord cu încheierea instanței de apel, la 26 aprilie 2018 și 05 iulie 2018 Alexei Manole a depus recurs și recurs suplimentar, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel din 27 februarie 2018, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel. (f.d. 96, 113-114)

Prin decizia din 11 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de către Alexei Manole, s-a menținut încheierea din 27 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău. (f.d.117-122)

La 24 iulie 2018 Alexei Manole a depus repetat cerere de apel nemotivată, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond. (f.d. 125)

Prin încheierea din 31 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de către Alexei Manole, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen. (f.d. 133)

La 15 septembrie 2018 Alexei Manole a depus o nouă cerere de apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond. (f.d. 145-146,147)

Prin încheierea din 28 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de către Alexei Manole, ca fiind depusă asupra unei hotărâri judecătorești asupra căreia prin efectul legii nu poate fi exercitată calea de atac-apelul. (f.d. 148-152)

Nefiind de acord cu încheierea instanței de apel, la 26 octombrie 2018 Alexei Manole a depus recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel din 28 septembrie 2018, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel. (f.d. 159-160)

În motivarea recursului a invocat, că încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2018 este neîntemeiată, ori, norma procedurală, pe care se întemeiază încheierea, se referă la hotărârile instanței care nu pot fi atacate cu apel. Instanța de apel nu sa luat în considerație faptul că hotărârea din 09 noiembrie 2017 a Judecătoriei Orhei, sediul Central este susceptibilă de a fi contestată cu apel. Mai mult ca atât, legiuitorul nu prevede că odată ce a fost restituită cererea de apel, apelantului i se interzice depunerea unei noi cereri de apel.

Conform prevederilor art. 425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă, că încheierea contestată cu recurs a fost pronunțată la 28 septembrie 2018, copia încheierii a fost expediată părților prin intermediul oficiului poștal la 09 octombrie 2018, confirmare despre recepționarea acesteia de către părți la materialele dosarului lipsește. (f.d.153)

În aceste circumstanțe recursul, declarat la 26 octombrie 2018, se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii din 28 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău din următoarele considerente:

Instanța de recurs constată că Alexei Manole la 15 septembrie 2018 a depus cerere de apel repetată, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 09 noiembrie 2017 a judecătoriei Orhei, sediul Central la acțiunea depusă de către Dumitru Chihai împotriva lui Alexei Manole cu privire la repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Instanța de apel prin încheierea din 28 septembrie 2018 a restituit cererea de apel depusă de către Alexei Manole, în baza prevederilor art. 369, alin.(1), lit. f) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 369, alin.1, lit. f) Cod de procedură civilă instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă în virtutea legii, hotărârea nu poate fi atacată în apel.

În raport cu norma legală sus – citate, instanța de recurs apreciază ca fiind eronată concluzia instanței de apel precum că hotărârea contestată cu apel de Alexei Manole nu poate fi atacată cu apel.

Studiind materiale cauzei, s-a constatat, că la 09 noiembrie 2017 de către Judecătoria Orhei, sediul Central a fost emisă hotărârea prin care s-a admis parțial acțiunea depusă de către Dumitru Chihai împotriva lui Alexei Manole cu privire la repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată. Instanța a indicat că hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Prin urmare, hotărârea instanței de fond din 09 noiembrie 2017 poate fi atacă cu apel, iar prevederile art.369, alin.(1), lit. f) Cod de procedură civil nu are incidență asupra acestei hotărâri. Faptul că anterior, la 31 iulie 2018, instanța a restituit apelul lui Alexei Manole în baza art. 369, alin.(1), lit. b) Cod de procedură civil nu condiționează aplicarea prevederilor art. art.369, alin.(1), lit. f) Cod de procedură civil, ori în apelul depus la 15 septembrie 2018 Alexei Manole indică că în virtutea vârstei, stării de sănătate, lipsei asistenței juridice calificate nu a respectat legea la depunerea precedentelor apeluri.

Astfel,apelul depus asupra unei hotărâri, care în virtutea legii se contestă cu apel, urma să fie examinat prin prisma prevederilor stipulate la lit. a) și b) a art.369 Cod de procedură civil și nu prin prisma art.369, alin.(1), lit. f) Cod de procedură civil.

Instanța de apel, prin încheierea din 28 septembrie 2018 eronat a aplicat prevederile art. 369, alin.1, lit. f) Cod de procedură civilă, restituind prematur

cererea de apel repetată depusă de către Alexei Manole. Întru evitarea îngrădirii recurentului accesului liber la justiție garantat de art. 20 al Constituției al Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, se impune concluzia casării încheierii contestate, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel.

Colegiul notează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hotărârea Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982). Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (CEDO, hotărârea Airey vs. Irlanda din 09.10.1979).

În această ordine de idei, faptele relatate generează casarea încheierii contestate, or, menținerea acesteia, în condițiile enunțate, nu ar constitui pentru recurent decât o îngrădire a accesului la justiție precum și a posibilității de a dispune de drepturile procedurale garantate atât de legislația națională în vigoare, cât și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Astfel, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 CtEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Ținând cont de cele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este ilegală, iar argumentele invocate de către recurent sunt întemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia de a admite recursul și de a casa încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Alexei Manole.

Se casează încheierea din 28 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Dumitru Chihai împotriva lui Alexei Manole cu privire la repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la etapa primirii apelului.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Victor Burduh

Maria Ghervas